

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
เกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

นางอำไพวรรณ ยศประสิทธิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-559-6

010153

i 18313723

OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS
CONCERNING ACADEMIC ROLES OF THE WELFARE SCHOOL ADMINISTRATORS

Mrs. Ampaiwan Yosprasit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

โดย นางอำไพวรรณ ยศประสิทธิ์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุทธพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมรุ้ง มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันคิเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุทธพันธ์)

ฉันทสิริของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

ชื่อนิสิต นางอำไพวรรณ ยศประสิทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่เปิดสอนเฉพาะระดับประถมศึกษาทั้งหมด จำนวน 21 คน และข้าราชการครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ทั้ง 21 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย- (Simple Random Sampling) โดยเลือกสุ่มร้อยละ 50 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากร 303 คน รวมประชากรและตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 324 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check list) มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 324 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 268 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 82.72

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบริการห้องสมุด ด้านบริการแนะแนว และด้านกรณีพิเศษการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีความคิดเห็นว่า บทบาทด้านบริการสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผล-ประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนครูมีความคิดเห็นว่าบทบาท 2 ด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปได้ว่าบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจากมากไปหาน้อย คือ บทบาทด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน บทบาทด้านการวัดผล-ประเมินผลการศึกษา บทบาทด้านบริการสื่อการเรียนการสอน บทบาทด้านกรณีพิเศษการศึกษา บทบาทด้านบริการห้องสมุด และบทบาทด้านบริการแนะแนว ตามลำดับ

3. ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคที่กำหนดไว้ 16 ข้อ เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย ส่วนครูมีความคิดเห็นว่า เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง

Thesis Title Opinions of School Administrators and Teachers
Concerning Academic Roles of the Welfare School
Administrators

Name Mrs. Ampaiwan Yosprasit

Thesis Advisor Asst. Prof. Ekachai Keesookpun

Department Educational Administration

Academic Year 1983

ABSTRACT

Purposes of the Study:

1. To study opinions of school administrators and teachers concerning academic roles of the welfare school administrators.
2. To study problems and obstacles affecting academic roles of the welfare school administrators.

Research Procedures:

Population and sample used in this study consisted of all 21 elementary welfare school administrators and 303 teachers from those schools randomly selected from 50 percent of teachers in each school by the simple random sampling method. The total population and sample were 324.

The instrument used in this study was a questionnaire which had been constructed in the form of check-list, rating scale and open-ended. 324 copies were sent out and the completely answered copies of 268 or 82.72 percent of the total were returned.

The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation which were computed by SPSS. (Statistical Package for the Social Sciences)

Findings:

1. The welfare school administrators and teachers stated that curriculum and learning-teaching program role, library service role, guidance service role, and educational supervision role of welfare school administrators were at the moderate level.

2. The welfare school administrators stated that their instructional-media service role and educational measurement-evaluation role were at the high level; but according to the teachers the above mentioned roles were at the moderate level.

In summary, the academic roles of the welfare school administrators were at the moderate level. They can be orderly arranged as curriculum and learning-teaching program role, educational measurement-evaluation role, instructional-media service role, educational supervision role, library service role and guidance service role respectively.

3. Regarding the mentioned 16 problems and obstacles,

the welfare school administrators expressed an opinion that they were at the low level; but according to the teachers they were at the moderate level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิ่งสุพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆตลอดเวลาที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิมเช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนชทรัพย์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษามาตั้งแต่เริ่มทำ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ ตลอดจนช่วยตรวจ ให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามและการ
เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนชมาน
อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยง
ตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ อาจารย์นันทิกา หิรัญรัมย์ หัวหน้าฝ่ายนิเทศการศึกษาพิเศษ
อาจารย์อาจิณ นิลมุขย์ ศึกษานิเทศก์การศึกษาสงเคราะห์ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลบาง-
ประการที่เป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถาม และยังได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยง
ตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามอีกด้วย และขอขอบพระคุณ อาจารย์โกมินทร์ สังข์คะนอง
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลบางประการที่เป็นประโยชน์
ในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยกา อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ครูอาจารย์โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุน
สำหรับการวิจัยครั้งนี้

อำไพวรรณ ยศประสิทธิ์

เมษายน 2527

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญตาราง	ด
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นของการเสนอข้อมูล.....	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาสงเคราะห์.....	10
บทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน.....	10
ความหมายของบทบาท.....	10
หน้าที่รับผิดชอบทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน.....	13
บทบาทด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน.....	16
ความหมายของหลักสูตร.....	16

หน้าที่รับผิดชอบค้ำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียน.....	17
บทบาทค้ำบริการสื่อการเรียนการสอน.....	22
ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	22
วิธีการจัดหาสื่อการเรียนการสอน.....	23
ข้อควรพิจารณาในการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	24
หน้าที่รับผิดชอบค้ำบริการสื่อการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียน.....	25
บทบาทค้ำบริการห้องสมุด.....	27
บทบาทค้ำบริการแนะแนว.....	33
ความหมายของการแนะแนว.....	33
บริการแนะแนวที่ควรจัดขึ้นภายในโรงเรียน.....	34
หน้าที่รับผิดชอบค้ำบริการแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียน...	35
บทบาทค้ำการนิเทศการศึกษา.....	40
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	40
เทคนิคในการนิเทศการศึกษา.....	41
หน้าที่รับผิดชอบค้ำการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน	42
บทบาทค้ำการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.....	49
ความหมายของการวัดผลและการประเมินผล.....	49
หน้าที่รับผิดชอบค้ำการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน.....	50
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	60

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ทอบแบบสอบถาม.....	69
ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์.....	76
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อ บทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์..	93
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	97
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	97
วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	104
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	114
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	122
ประวัติผู้เขียน.....	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน.....	61
2	จำนวนแบบสอบถามที่แจกและที่ได้รับคืนฉบับสมบูรณ์.....	65
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง.....	69
4	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	70
5	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	71
6	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	72
7	จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน.....	73
8	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิสูงสุด.....	74
9	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเข้ารับการอบรมสัมมนา	75
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	77
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านบริการสื่อการเรียนการสอน.....	80
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านบริการห้องสมุด.....	82
13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านบริการแนะแนว.....	84
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านกรณีศึกษา.....	86
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา..	89
16	สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการด้านต่างๆ ของผู้บริหารโรงเรียน.....	91
17	ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน.....	94